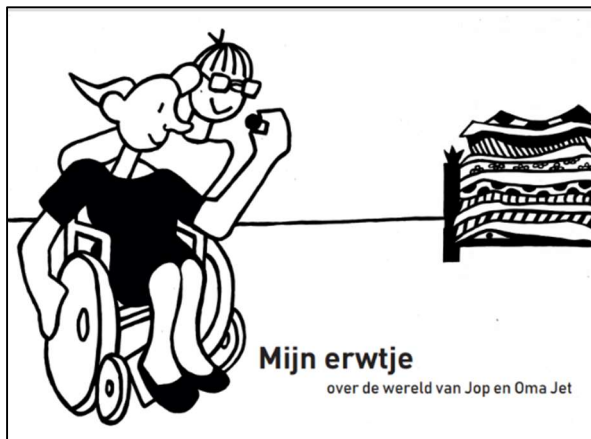

In de reeks 'Vrolijk leren' verschijnen leesboekjes voor kinderen van 4 tot 9 jaar vol inspiratie. Het zijn boekjes om zelf te lezen, maar ook om voor te lezen en met kinderen over na te praten. Maar behalve voor kinderen heeft ieder verhaaltje ook iets leuks te vertellen aan de volwassenen. Vandaar dat wij bij elk boekje dat verschijnt, een samenvatting geven onder de titel **Synopsis**.

Synopsis van *Mijn erwtje, over de wereld van Jop en Oma Jet*.

“Alle mensen hebben erwtjes want niemand heeft nooit pijn en nooit is alles leuk.”

Mijn erwtje, over de wereld van Jop en Oma Jet

Tekst en tekeningen: Clémence Leijten & Joris Leijten

Vormgeving: Joris Leijten

Uitgave: Joleijt educatieve producten, Nijmegen, 2021.

Soft cover boek/ liggend, 24 pagina's, cover 300 gram/ binnenwerk 170 gram, zwart/wit.

Prijs: € 7,50 (Inclusief BTW)

NUR: 193 / 212

ISBN: 9 78 90 829012 9 0

[Bestellen:](#)

Synopsis.

Jop kan niet zien. Als je niet kunt zien, kun je niet zien wat er om je heen gebeurt. Dat is een beperking. Oma Jet kan niet lopen. Als je niet kunt lopen, kun je nergens naar toe lopen. Dat is een beperking. De beperking laat zich zien door iets wat niet kan.

We kunnen zeggen: Jop heeft een beperking en Oma Jet heeft een beperking. Het woord "beperking" is de meest recente algemeen aanvaarde term voor een fysieke- of psychische belemmering (handicap) van iemand.(1) Oma Jet vindt het woord beperking een koud woord. Ze noemt het een dokterswoord. Het woord, vindt ze, vertelt niet over het verdriet dat ze van haar beperking heeft. Waarom noemt Oma Jet het woord beperking een koud woord? Bij dat woord voelt Oma Jet geen warmte, geen genegenheid, geen compassie. Het woord "beperking" maakt iemand alleen, omdat het woord "beperking" een maatschappelijk negatief beladen begrip is. Vaak betekent het namelijk dat de persoon met een beperking niet volledig mag deelnemen aan de samenleving. Daarom willen sommige mensen net als Oma Jet dat woord liever niet gebruiken. Daarom spreekt Oma Jet van "mijn erwtje" in plaats van "mijn beperking" en ze illustreert dat met het sprookje van Hans Christiaan Andersen.

Het sprookje van Hans Andersen *De prinses op de erwt* gaat over een prinses met een beperking. De prinses zegt, dat ze "verschrikkelijk" heeft geslapen omdat ze lag op iets hards. De prinses heeft een heel dun vel en is nu daarom bont en blauw.

Een prinses uit een sprookje heeft een dun vel, omdat ze altijd stil zit en alleen maar hoeft te zwaaien. (Van werken word je vel dik, denk maar aan het eelt op je handen als

je een boom hebt gekapt.) Een prinses uit een sprookje omdat ze een dun vel heeft, mag daarom niet voetballen en ook niet fietsen. Want als ze valt is haar dunne vel kapot. Dat is erg dat je niet mag voetballen of mag fietsen. Dat je niet kunt zien ook. En het is ook erg, dat je niet kunt lopen. Je kunt niet doen wat je wilt. Een beperking doet pijn en maakt verdrietig.

Oma Jet zegt: 'Je kunt pijn hebben in je been. Maar je kunt ook pijn hebben van iets dat om je heen gebeurt.' Hiermee doelt ze op het feit dat lichamelijke beperkingen het doen en laten verstoren; maar ook dat problemen rondom een mens zijn doen en laten verstoren. Wat Oma Jet onder het woord "erwtje" verstaat is álles wat beperkt en daardoor lichamelijk en psychisch pijn doet.

Dat Jop niet kan zien is zijn erwtje, vindt hij. Maar ook dat zijn poes is doodgegaan omdat hij hem mist. Dat zijn vader en moeder niet meer bij elkaar wonen is ook zijn erwtje. In dit leesboekje vertellen Jop en Oma Jet over hun erwtjes. De kinderen in de klas, maar alle mensen, kunnen wat zij niet leuk vinden en pijn doet en hun beperkt, voortaan hun erwtje noemen. Alle dingen die niet leuk zijn en pijn doen en beperken gaan Jop en Oma Jet vanaf dat moment erwtje noemen (2). Ze ontdekken door die definitie dat álle mensen erwtjes hebben want "niemand heeft nooit pijn en nooit is alles leuk." Dat schept een band met andere mensen die ook een erwtje hebben. Jop en Oma Jet begrepen elkaar toen ze over hun erwtje praatten. Dat praatten nam hun verdriet een beetje weg, ontdekt Jop. Toen Oma Jet elke beperking een erwtje noemde, haalde ze de kou uit het hebben van een beperking.

Het relativeert hun beider beperking tot iets dat alle mensen hebben. Zij delen de beperking met alle andere mensen; gedeelde smart is halve smart.

De vraag is hoe Jop en Oma Jet, maar ook hoe de samenleving omgaat met mensen die een beperking hebben. De meest recente visie is dat iedereen in meer of mindere mate beperkingen heeft in het functioneren en dezelfde rechten heeft. Iedereen mag dan er bij horen of je nu een lichamelijke beperking hebt of een psychische beperking, niemand wordt uitgesloten. Dat is de **inclusie gedachte**. De samenleving hoort *inclusief* te zijn. Inclusief dat is 'insluiten'. Inclusief is het tegenovergestelde van exclusief. Exclusief is uitsluiten. Het niet-zien van Jop en het niet-lopen van Oma Jet worden ingesloten in de samenleving als je hun situatie vanuit de inclusie gedachte bekijkt. Dat betekent dat de samenleving open staat voor ook hen, en dat de samenleving zich vanzelfsprekend aanpast aan hen. De mensen in hun huis, op school, op het werk, bij de vrijetijdsbesteding, op het sportveld, op het gemeentehuis moeten openstaan voor Jop en Oma Jet en alle andere mensen die een erwtje hebben. Dat betekent respect voor hen en acceptatie.

Nog al wat mensen met een beperking voelen dat dat ze zich moeten verdedigen voor hetgeen ze niet kunnen. Wie voelt dat hij zich moet verdedigen voor zijn beperking, moet beseffen dat zijn samenleving exclusief bezig is. Wie voelt dat hij zich moet verdedigen voor zijn "erwtje" mag zich beklagen dat hij niet (of: niet volledig) geaccepteerd wordt door zijn omgeving. Hij mag dat de mensen in zijn omgeving of de samenleving verwijten. Want in een inclusieve samenleving hoeft niemand zich te verdedigen en doet iedereen vanzelf mee. Waarom hebben mensen met een beperking in deze tijd nog vaak

angst? Omdat ze bang zijn buitengesloten te worden en te voelen: ik mag pas meedoen als ik me aanpas. In een samenleving die inclusief denkt hoeft niemand zich te verdedigen voor zijn beperking. Jop niet dat hij niet kan zien. Niet dat hij verdriet heeft over zijn poes die is doodgegaan. Niet dat hij pijn heeft van het feit dat zijn vader en moeder niet meer bij elkaar wonen. Oma Jet hoeft zich niet te verdedigen voor het feit dat ze niet kan lopen. Als de samenleving inclusief denkt, hoeft iemand met een erwtje zich niet te verdedigen want hij weet dat hij erbij hoort. Inclusie is een proces dat pas de laatste decennia tot stand kwam, een lange aanloop kende en nog een lange weg te gaan heeft. Momenteel staat de maatschappij op het punt mensen met een "erwtje" te includeren, ze te beschouwen als volwaardige burgers zonder wie de samenleving niet volledig is. De inclusie gedachte is het uitgangspunt van het leesboekje *Mijn erwtje, over de wereld van Jop en Oma Jet* in de serie *Vrolijk leren..*

1. Wereldgezondheidsorganisatie (2001): "De handicap uit zich in individuele beperkingen alsook hindernissen bij het uitvoeren van activiteiten in en deelname aan de samenleving."

2. Oma Jet stelt Jop voor om alles wat voor hen niet leuk voelt en hen pijn doet, voortaan 'erwtje' te noemen. Omdat dat een warmer woord is dan het woord beperking, grappiger. Het woord "beperking" heeft al een hele negatieve lading: iets wat beperkt, beknot een mens in zijn ontplooiing. Het woordje erwtje is nog niet ingekleurd. Daar kun je zelf een gevoelswaarde aan toekennen en inhoud aan geven.